

Acta Medicinae et Sociologica (2025)
Vol. 16. No. 41. (15-36)

doi:

<https://doi.org/10.19055/ams.2025.12/31/2>

UNIVERSITY OF
DEBRECEN
FACULTY OF
HEALTH SCIENCES
NYÍREGYHÁZA

A szakmai tanárképzés átalakuló mintázatai Magyarországon: Tendenciák és összefüggések a jelentkezési adatok alapján öt szak összevetésében

Máté-Szabó Barbara¹

¹egyetemi tanársegéd, Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Nevelés- és Neveléstudományi Intézet, Művelődéstudományi és Humán Tanulmányok Tanszék, 4032 Debrecen, Egyetem tér 1., [ORCID: 0000-0002-9333-7790](https://orcid.org/0000-0002-9333-7790)

INFO

Máté-Szabó Barbara
szabo.barbara@arts.unideb.hu

Keywords

vocational teacher
education,
application trends,
higher education,
teacher training,
recruitment

ABSTRACT

Abstract

The study examines the recruitment trends in Hungarian vocational teacher education between 2016 and 2025, focusing on five key programmes: agricultural engineering teacher, health sciences teacher, economics teacher, engineering teacher, and social studies teacher education. Using quantitative time series analysis based on the publicly available *felvi.hu* database, the research explores changes in the number of applicants and admitted students, trends in first-choice applications, and shifts in gender distribution among students. The results indicate a general but varying degree of growth after 2022, which was particularly strong in the fields of economics, agriculture, and engineering. Distinct patterns emerge across the examined disciplines: while health and social studies programmes remain female-dominated, engineering teacher education continues to be characterized by a high proportion of male students. Overall, the 2016–2025 period reflects a partial restoration of prestige in vocational teacher education.

Kulcsszavak

szakmai tanárképzés,
jelentkezési trendek,
felsőoktatás,
tanárképzés,
rekrutáció

Absztrakt

Jelen tanulmány a magyarországi szakmai tanárképzési szakok rekrutációs tendenciáit vizsgálja a 2016 és 2025 közötti időszakban, öt kiemelt szak – agrármérnöktanár, egészségügyi tanár, közgazdász tanár, mérnöktanár és szociális ismeretek tanára – adatai alapján. A kvantitatív idősoros elemzés a *felvi.hu* nyilvános adatbázisán alapulva

tekinti át a jelentkezők és a felvettek számának alakulását, az első helyes jelentkezések trendjeit, valamint a hallgatói összetétel nemi arányainak változásait. Az eredmények azt mutatják, hogy a szakmai tanárképzésben általános, de eltérő intenzitású növekedés figyelhető meg 2022 után, amely különösen a gazdasági, agrár és műszaki területeken erősödött fel. A vizsgált szakok között eltérő mintázatok rajzolódnak ki: míg az egészségügyi és a szociális orientációjú képzéseken tartósan női dominancia figyelhető meg, addig a mérnöktanár szakon a férfi részvétel továbbra is meghatározó. A 2016–2025 közötti időszak a szakmai tanárképzés részleges presztízsnövekedését jelzi.

Beérkezett: 2025.11.11.

Bírálat: 2025.12.03.

Elfogadva: 2025.12.23.

Bevezetés

A szakmai tanárképzés a hazai felsőoktatási rendszer stratégiai jelentőségű területe, amely a szakképzés minőségének, a munkaerőpiaci utánpótlás biztosításának és a versenyképes gazdasági-társadalmi szerkezet fenntartásának egyik alapfeltétele. A jól felkészült szakmai tanár egyszerre garantálja a korszerű szaktudás átadását, a gyakorlatorientált képzés minőségét, valamint hidat képez az oktatás világa és a munkaerőpiac igényei között. A szakképzési intézményekben dolgozó pedagógusok összetétele, képzettsége, szakmai tapasztalata és társadalmi háttere jelentős mértékben meghatározza, hogy a középfokú szakképzés milyen minőségű munkaerőt bocsát ki.

A magyarországi szakmai tanárképzés több évtizedes intézményi hagyományokra tekint vissza, azonban az elmúlt években a felsőoktatási struktúrák átalakulása, a szakképzési politika módosulásai, valamint a munkaerőpiaci áramlások erősödő dinamikája számottevő hatást gyakoroltak a jelentkezési kedvre, a pályára lépők összetételére.

A szakmai tanárképzés különös sajátossága, hogy erősen kötődik a meglévő szakmai előképzettségekhez, így a hallgatók heterogén szakmai szocializációs háttérrel érkeznek, és a képzési utak időtartama, illetve tartalma is módosulhat korábbi végzettségeik függvényében. Jelenleg a 8/2013. EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről és a 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről rendelet foglalja össze a képzésre vonatkozó jogszabályokat.

A hazai pedagógusképzés esetében az elmúlt évek (2020–2024) felvételi statisztikáinak alapján Birher, Hajdu és Janó (2024) rávilágítottak arra, hogy 2022-től országos szinten növekszik a pedagógusképzésre jelentkezők és felvettek száma, azonban a növekedés mértéke és szerkezete képzési területenként eltérő. Az osztatlan tanárképzés esetében a bővülés mérsékeltebb, míg a pedagógus alapképzések és a tanári mesterképzések – különösen részidős formában – dinamikusabb növekedést mutatnak.

A 2016 és 2025 közötti időszakban szakmai tanárképzésbe jelentkezők vizsgálata különösen releváns, mivel ebben az intervallumban jelentkeztek erőteljesen olyan tényezők (Covid-19, szakpolitikai döntések, tanárképzés átalakulása), amelyek átmenetileg jelentősen befolyásolták a pályaaorientációs döntéseket és a felvételi mintázatokat.

Jelen tanulmány célja, hogy rendszerszinten és szakokra bontva feltárja az agrármérnök-tanár, egészségügyi tanár, közgazdász-tanár, mérnök-tanár és szociális ismeretek tanára képzések 2016–2025 közötti felvételi és rekrutációs trendjeit. A vizsgálat kitér a jelentkezők és felvettek számának alakulására, az első helyes jelentkezések pályaaorientációs jelzésértékére, valamint a nemi arányok változására.

Elméleti háttér

A szakmai tanárképzés a magyar pedagógusképzés rendszerének egyik legösszetettebb és legdinamikusabban változó területe. Fejlődése szorosan összefonódik a hazai ipar-, mezőgazdaság- és gazdasági képzés történetével, illetve a munkaerőpiaci igények változásaival. A tanárképzés ezen ága mindig kettős funkciót töltött be. Egyszerre kellett megfelelnie a szaktudományos igényességnek és a pedagógiai-didaktikai követelményeknek (Bácsa-Bán és Cserné Aderman 2025; Budai 2025; Vásárhelyi 2025). Benedek és Szabóné Berki (2011) hangsúlyozza, hogy a szakmai tanárképzés „kettős legitimációja” – a szaktudás és a tanítási kompetencia egysége – történetileg meghatározta a képzés tartalmi és szerkezeti irányait.

A magyar szakmai tanárképzés több mint 150 éves múltra tekint vissza és szervesen kapcsolódik az egyetemi pedagógusképzés történeti hagyományaihoz (Benedek és Szabóné Berki 2011).

A magyarországi szakmai tanárképzés története (Szabóné Berki 1997; Katona 2015; Patyi 2021) és a nagy hagyományokra épülő mérnök-tanár képzés (Holik, Nemes-Németh és Sanda 2021; Horváth 2013) történeti feltárásai kiváló

alapokat adnak a témában. Emellett az agrármérnök-tanár (Patyi 2015; Surányi 2018), a közgazdász-tanár (Ballér 1991, Csugány és munkatársai 2016; Pfister 2011), illetve az egészségügyi tanár (Székely 1991) képzéseknek is bőséges szakirodalmi háttere van, mely kellő háttérrel ad számunkra, hogy láthassunk honnan indultak el és formálódtak a képzések.

A szakképzés kérdésköre Magyarországon hosszú ideje az oktatáspolitikai diskurzus egyik állandóan visszatérő területe. A tanárképzésen belül a szakmai tanárképzés helyzete is egyre összetettebb kihívásokkal szembesül, melyek vizsgálata itthon egyre inkább előtérbe kerül (Benedek és munkatársai 2021a, 2021b, 2022, 2023; Molnár és Holik 2025). A szakmai tanári pálya korfája jelentősen eltolódott az idősebb generációk irányába, miközben a fiatalabb korosztályok körében a pálya iránti érdeklődés alacsony. A hallgatói létszám csökkenése mellett a képzések tartalma és szerkezete is folyamatos átalakuláson megy keresztül, a tanári hivatás presztízse pedig mérsékeltnak tekinthető.

Lannert (2021) kutatásai szerint a szakképzésben tapasztalható tanárhány rendszerszintű és tartós problémát jelez. Egy nagymintás, országos vizsgálat eredményei alapján a betöltetlen pedagógus-álláshelyek tekintetében a szakmai elméleti tárgyakat oktatók aránya elérte a 39 %-ot, míg a szakmai alapozó tárgyak esetében 30 %-ot. Ez a tendencia egyértelműen rámutat arra, hogy a szakképzésben oktató, gyakorlati és elméleti ismereteket tanító pedagógusokra sürgető módon szükség van. A pálya elöregedését tovább erősíti, hogy az oktatók közel egyötöde (18,9 %) néhány éven belül várhatóan elhagyja a pedagóguspályát. A nyugdíjas korú pedagógusok legnagyobb arányban a szakképzésben találhatók, miközben a 30 év alattiak részaránya ezen az oktatási szinten a legalacsonyabb (2,2–3,1 %). A pályakezdők és a nyugdíjas korosztály közötti különbség a szakképzésben a legnagyobb, ami jól mutatja a generációs megújulás súlyos hiányát. Mindez arra utal, hogy a szakképzési rendszer tanári utánpótlása nemcsak mennyiségi, hanem strukturális problémákkal is küzd, s a fiatal pedagógusok bevonása nélkülözhetetlen a szakképzés fenntarthatósága szempontjából.

A nemzetközi kutatások a szakmai tanárképzést az élethosszig tartó tanulás keretrendszerében értelmezik (CEDEFOP 2022). A komparatív elemzések egyértelművé teszik, hogy a szakmai tanári utánpótlás biztosítása és a pályán maradás elősegítése számos országban strukturális kihívás és a támogató életpályamodellek működésétől függ (CEDEFOP 2022; Eurydice 2021).

A tanárképzés specifikus hazai vonása, hogy bizonyos szakmai tanárképzésekre csak releváns alapszakos vagy mesterszakos előképzettséggel

lehet felvételt nyerni. Ez azt eredményezi, hogy a hallgatók tipikusan életkorilag diverzifikáltabbak, gyakran már szakmai tapasztalattal rendelkeznek, és nem ritka a pályamódosítás sem.

Ezért is tartjuk fontosnak, hogy megvizsgáljuk, hogy miként is alakult az elmúlt 10 évben a hazai szakmai tanárképzés hallgatói létszámainak az alakulása. Szabóné Berki (2015) 2006–2012 közötti időszak szakmai tanárképzési tendenciáit vizsgálta, a bolognai rendszerű képzések tapasztalataira és az előző, országos kutatások (1998, 2006–2007, TÁMOP 4.1.2-08/2/B) eredményeire építve. Kutatásában a szakmai pedagógusképzés struktúrájának, intézményi hálózatának és hallgatói létszámváltozásainak feltárása történt meg. A vizsgálat kimutatta, hogy ekkoriban 15 felsőoktatási intézmény vett részt a képzésekben, profiljuk a műszaki, gazdasági és agrár területekhez igazodva diverzifikálódott. A felvételi adatok alapján a mérnöktanárképzés indult el elsőként 2006-ban, 2007-ben pedig létszámcúcsot ért el, majd a finanszírozási korlátozások miatt csökkenés következett. A közgazdásztanár képzés 2008-tól, az agrármérnöktanárképzés pedig 2009-től stabil, de korlátozott beiskolázással működött. A szakoktató képzések létszámai ingadozóak voltak, leginkább a finanszírozási formák és a magas felvételi pontszámok befolyásolták a jelentkezők számát. A kutatás megállapította, hogy a szakképző intézményekben egyre súlyosbodó szakmai tanárhiány mérséklése érdekében szükség van a képzési hálózat és a támogatási rendszer újraszabályozására. Az eredmények szerint a mérnök-, közgazdász- és agrármérnöktanár-képzésekben a jelentkezők száma a finanszírozási korlátok és a támogatási formák változásai miatt hullámzó volt, ami hosszú távon hozzájárult a szakmai tanárhiány erősödéséhez.

Anyag és módszer

Empirikus vizsgálatunk során az Oktatási Hivatal 2016 és 2025 közötti általános felvételi eljáráshoz kapcsolódó felvételi adatbázisán végeztünk másodelemzést. A vizsgált időszakban a felsőoktatásba jelentkező és felvett hallgatók létszámának adatait és a nemeket szűrtük le elsőként excel táblázatba. A hallgatók intézményi és szakok szerinti bontásban is megtalálhatóak voltak. Az adatbázisban elérhető voltak a felvételi eljárásban elért pontszámok is, de ezeket nem vizsgáltuk. Csak egyes esetekben tekintünk bele a pótfelvételi eljárás adataiba elemzésünk színesítése gyanánt. Az elemzésekhez létrehozott végső adatbázis a felvételi eljárás éve, a

képzőhelyek, a szakok megnevezése, a képzési szintek, valamint az összes jelentkező és az első helyen jelentkezők száma mellett a felvételt nyert hallgatók létszámát és azok nemek szerinti megoszlását tartalmazta.

A tanulmány során kvantitatív időszorelemzést alkalmazunk. Bemutatjuk a jelentkezési volument és a felvételi arányokat évről évre, elemezzük a nemi arányok változását, és keresztmetszeti összehasonlításokat végzünk a szakok között.

2016 és 2025 közötti időszakban, öt kiemelt képzési terület – agrármérnökstanár, egészségügyi tanár, közgazdászstanár, mérnökstanár és szociális ismeretek tanára – adatai alapján végeztük elemzésünket a felvi.hu nyilvános adatbázisai alapján. Vizsgálatunkba nem vontuk be a szakmai tanárképzés körébe tartozó gyógypedagógia-tanár és pedagógiatanár képzéseket. Az adatok tisztítása során a képzési szintek esetében az osztatlan képzés és a mesterképzés jelentkezéseit is egybevettük, emellett a nappali és levelező munkaforma is egységesen bekerült az elemzendő adatok közé.

Kutatásunk célja, hogy megnézzük, hogy mely szakok a legpreferáltabbak, illetve mennyiben változott a jelentkezők összetétele a nemi arányokat illetően az elmúlt 10 évben. Elemzésünkben arra törekszünk, hogy feltárjuk azokat a tényezőket, amelyek befolyásolják tanulási folyamataikat és pályaválasztási döntéseiket. A kutatás során az alábbi kérdések megválaszolására törekedtünk:

1. Milyen tendenciák figyelhetők meg a szakmai tanárképzésbe jelentkezők és felvettek számában 2015 és 2025 között Magyarországon?
2. Milyen különbségek mutatkoznak a különböző szakmai tanárképzések (mérnökstanár, agrármérnökstanár, egészségügyi tanár, közgazdászstanár, szociális ismeretek tanára) népszerűsége és létszamai között?
3. Hogyan alakult a szakmai tanárképzés regionális elérhetősége (intézményi kínálata) a vizsgált időszakban?

Kutatási kérdéseinkre kapott válaszok segíthetik a szakmai tanárképzés rekrutációs sajátosságainak megértéséhez.

Eredmények

Elemzésünkben szakokra bontva tekintjük át az elmúlt 10 év jelentkezési adatait, illetve a képzéseket kínáló intézmények körét. Egyrészt áttekintjük a jelentkezési trendek alakulását, másrészt a felvételi sikerességet is vizsgáljuk, harmadrészt pedig a nemi arányok alakulását is megnézzük.

Az agrármérnök-tanár képzés jelenleg 4 felsőoktatási intézmény, 4 helyszínen folyik. Területileg pedig eléggé szétszórta az országon belül. Az elmúlt 10 évet megfigyelve, a Debreceni Egyetem volt az, aki szünetelt egy ideig a képzést, 2018-ban indították útjára ismét, azóta pedig töretlenül működik. Az 1. táblázatban láthatjuk a képzőhelyszíneket, az indító intézmények, karok bontásában.

1. táblázat: Az agrármérnök tanárszak képzőhelyei 2016-2025 között

Város	Egyetem / Kar	Rövidítés
Debrecen	Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar	DE - MÉK
Mosonmagyaróvár	Széchenyi István Egyetem Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Kar	SZE - AKMK
Sopron	Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar	SOE - BPK
Gödöllő	Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Pedagógus és Bölcsészettudományi Képzések Központ	MATE-PEDAGOGY

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

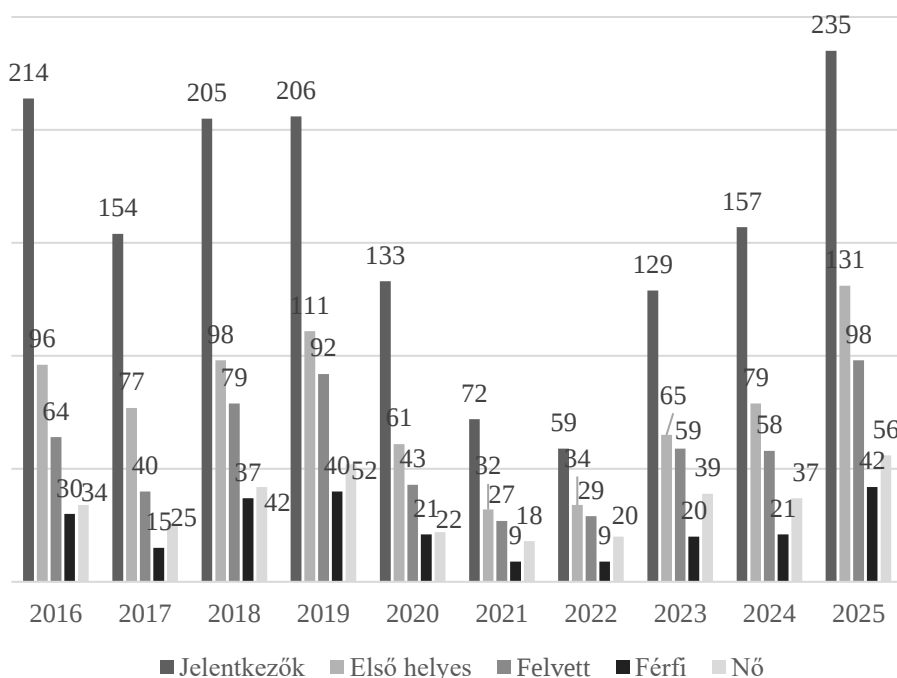
Az agrármérnök-tanár szak esetében 2016 és 2022 közötti jelentkezési és felvételi tendenciákban fokozatos visszaesés figyelhető meg. Az 1. ábrán jól látható, hogy a jelentkezők száma 214 főről 59 főre csökkent ebben az időszakban. A tendencia hátterében feltételezhetően az agrárszektor szerkezeti bizonytalanságai, a mezőgazdasági pálya presztízsének változó társadalmi megítélése, valamint a vidéki felsőoktatási intézmények elérhetőségének korlátai állnak. Ezzel párhuzamosan a felvételt nyert hallgatók száma is mérséklődött, átlagban 40–60 fő közötti stabil, de alacsony bázist tartva fenn.

A 2022 utáni időszak azonban markáns fordulatot hozott a jelentkezők és a felvettek száma is dinamikus emelkedésnek indult. A legutóbbi általános felvételi eljárásban 2025-ben rekordszámot érve el (jelentkezők: 235 fő, felvettek: 98 fő).

Ez a fordulat a 2016 előtti időszak beiskolázási dinamikáját idézi vissza. A növekedés valószínűleg a szakképzés átalakított bérzési rendszerének, a célzott szakmai kommunikációnak, valamint a képzés további átalakulásának is köszönhető, amelyek új lendületet adtak a pályaválasztási hajlandóságnak. Az intézmények kapacitása ezzel párhuzamosan rugalmasan alkalmazkodott a megnövekedett kereslethez.

2016-2021 között az osztatlan képzés hirdetésével is próbálkozott a rövid ciklusú tanárképzés (2-3-4 félév) mellett 3 intézmény. A Nyugat-magyarországi Egyetem (ma Soproni Egyetem), a Széchenyi István Egyetem és a Szent István Egyetem (ma Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem). Ebben az időszakban összesen 6 év alatt 5 fő jelentkezett és ők sem első helyen, így osztatlan formában nem tudtak elindítani a képzéseket.

1. ábra: Agrármérnök-tanár szak – jelentkezési és felvételi tendenciák (2016–2025)

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

Az elsőhelyes jelentkezők száma 2021-ig szintén csökkenő tendenciát mutatott, majd a 2022–2025 közötti időszakban több mint négyszeresére nőtt (34 főről 131 főre). Ez a szak presztízisének és társadalmi ismertségének újbóli erősödésére utalhat, különösen a mezőgazdasági szakterületen belül.

A nemi arányok mérsékelt, de tartós női dominanciát mutatnak. A női hallgatók aránya 53–70% között alakult, a legmagasabb értéket 2022-ben (69%), a legalacsonyabbat 2018-ban (53%) regisztrálták. Összességében az agrármérnök-tanár képzés nőiesedő tendenciát mutat, különösen a 2020 utáni években.

Az egészségügyi tanár szak az elmúlt 10 évben indult útjára, a Debreceni Egyetem Egészségügyi (ma Egészségtudományi) Karának jóvoltából 2016-ban. Hozzájuk csatlakozott további 3 intézmény 2017-től (lásd 2. táblázat).

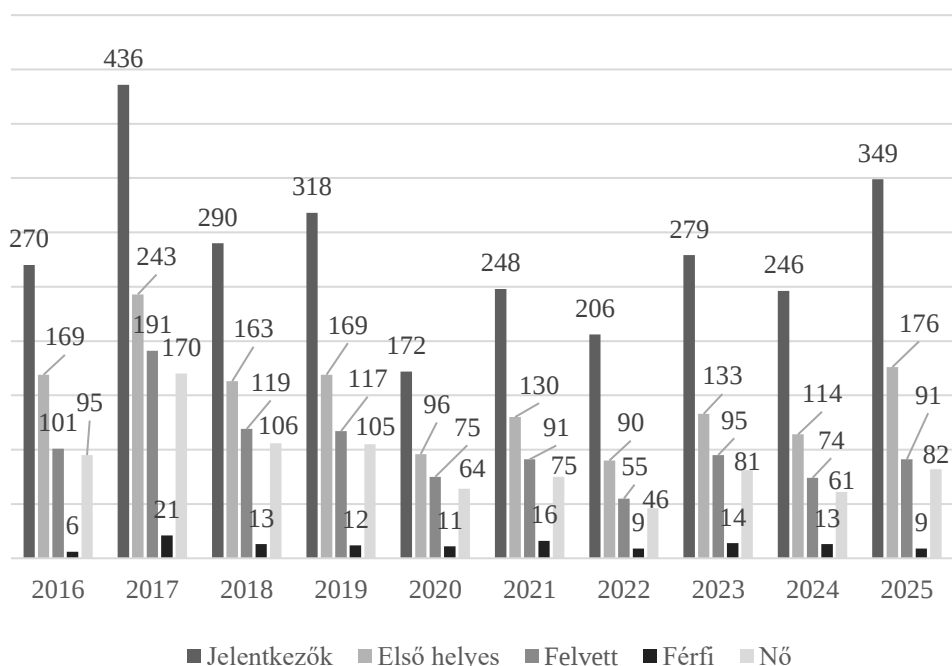
2. táblázat: Az egészségügyi tanárszak képzőhelyei 2016-2025 között

Város	Egyetem / Kar	Rövidítés
Nyíregyháza	Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kar	DEBREC ENI EGYETE M
Miskolc	Miskolci Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar	ME BTK
Pécs	Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar	PTE ETK
Budapest	Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Kar	SE ETK

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

A 2016 és 2025 közötti időszakban a szakmai tanárképzés legkiegyensúlyozottabb és legstabilabb jelentkezési adatait mutatta a képzés a jelentkezési és felvételi tendenciákat illetően. A jelentkezők száma 270–436 fő között mozgott a kezdeti években, miközben a felvételt nyert hallgatók aránya minden évben 90–120 fő körül alakult. Ez a hosszú távon is kiszámítható stabilitás az egészségügyi terület tartós munkaerőigényével és a képzés társadalmi relevanciájával magyarázható. Az egészségügyi pályákhoz kapcsolódó erős hivatástudat hozzájárult ahhoz, hogy a szak a szakmai tanárképzési kínálaton belül az egyik legstabilabb utánpótlásforrás maradt. A 2. ábra adatai alapján az éves jelentkezési számok láthatóak. A kezdeti évek után enyhe hullámozást mutatnak, de nem tapasztalható összességében szerkezeti visszaesés.

2. ábra: Egészségügyi tanár szak – jelentkezési és felvételi tendenciák (2016–2025)

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

A **2017-es év kiugróan magas értéke (436 fő)** vélhetően a középfokú egészségügyi képzések átstrukturálásával és a szakképzésben megjelenő szakmai tanárihiánnyal is magyarázható. A 2020-as évek elején tapasztalt kisebb visszaesés után a 2023–2025 közötti időszakban ismét növekedés figyelhető meg,

2025-ben 349 fő jelentkezett, ami a pandémiát követő években az egészségügyi pályák presztízsének újbóli erősödésére utal. A felvételi arányok az elmúlt 10 évben viszonylag stabilak maradtak, az intézmények felvételi kapacitása rugalmasan igazodott a jelentkezési trendekhez. A felvett hallgatók száma jellemzően 90–120 fő között ingadozott, ami azt jelzi, hogy a szak túljelentkezéssel működött.

Bár az elsőhelyes jelentkezők száma a teljes jelentkezési létszámhoz viszonyítva mérsékeltebb, de jól mutatja a szak iránti elkötelezett érdeklődést. Az értékek az elmúlt 10 évben sokat változtak, de 90 fő alá nem csökkent az első helyes jelentkezők száma. 2016-2020 között 96 és 243 fő között mozgott, még 2021-2022 között 90 és 176 fő között, ami már a képzés társadalmi

beágyazottságát és az egészségügyi tanári pálya választásának tudatosságát jelzi. A legutóbbi évek adatai pedig ismét növekedést mutatnak.

A nemi arányok tekintetében az egészségügyi tanár szak a teljes szakmai tanárképzési spektrumon belül a leginkább női dominanciájú terület. A női hallgatók aránya a vizsgált időszakban 90–94% között alakult, míg a férfiak részvétele alacsony, jellemzően 5–10% körüli. Ez a tartós különbség elsősorban azzal magyarázható, hogy az egészségügyi képzések gondoskodó jellege hagyományosan közelebb áll a női szerepfelfogáshoz. A járvány utáni években a női részvétel továbbra is stabilan magas maradt, ami arra utal, hogy a szakma társadalmi megbecsülése és vonzereje nem csökkent.

Összességében az egészségügyi tanár szak 2016 és 2025 között stabil jelentkezői létszámot, kiszámítható felvételi arányokat és erőteljes nemi homogenitást mutatott. A szak a vizsgált időszakban a szakmai tanárképzési portfólió legkiegyensúlyozottabb, legstabilabb és leginkább kiszámítható területének tekinthető, amely hosszú távon is biztosítja az utánpótlás folyamatosságát.

A közgazdász tanár képzés országosan széles intézményi lefedettséggel rendelkezik. 2018 óta összesen 8 felsőoktatási intézményben és 6 egyetemi városban (Budapest, Debrecen, Eger, Miskolc, Nyíregyháza, Sopron) hirdetik a képzést.

A szak központi szereplői a fővárosi, főként gazdasági profillal rendelkező egyetemek, míg a vidéki intézmények a regionális gazdasági és tanárképzési utánpótlás biztosításában töltenek be meghatározó szerepet. Ez a földrajzi és intézményi diverzitás a közgazdász tanár szakot a szakmai tanárképzés egyik legszélesebb elérhetőségű és legintegráltabb területévé teszi Magyarországon. 2018-ban a Debreceni Egyetem és a Nyíregyházi Egyetem kapcsolódott be a képzést indító intézmények sorába.

Az intézmények közül az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem a legkitartóbb az osztatlan közgazdász tanár képzés hirdetése esetében, 2023 óta kizárólag csak ők hirdetik ezt a képzési szintet a közgazdász tanár képzés esetében. A jelentkezési mutatók az agrármérnök tanárszakhoz hasonlóan alacsonyak. 2023-ban nappali képzésben 2 fő (pótfelvételin újabb 2 fő) nyert felvételt, 2024-ben nappali tagozaton 3 fő (pótfelvételin újabb 1 fő) még levelezőn 1 fő (pótfelvételi plusz 2 fő) nyerte el a jogot a képzés megkezdésére. 2025-ben 0 fő jelentkezett az általános és pótfelvételi eljárásban minden munkarendet és finanszírozási formát figyelembevéve.

3. táblázat: A közgazdásztanár szak képzőhelyei 2016-2025 között

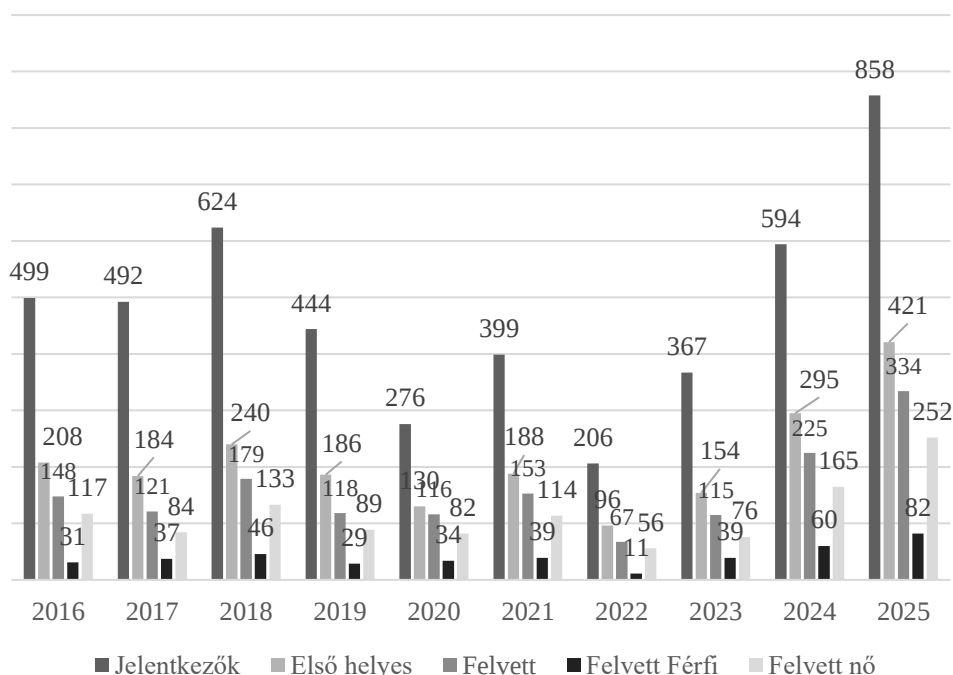
Város	Egyetem / Kar	Rövidítés
Budapest	Budapesti Gazdaságtudományi Egyetem Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar	BGE - KVIK
Budapest	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar	BME - GTK
Budapest	Budapesti Corvinus Egyetem	CORVINUS
Debrecen	Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar	DE - GTK
Eger	Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar	EKKE - GTK
Miskolc	Miskolci Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar	ME - BTK
Nyíregyháza	Nyíregyházi Egyetem	NYE
Sopron	Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar (Nyugat-magyarországi Egyetem)	SOE - BPK

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

A közgazdásztanár szak jelentkezési trendjei 2016 és 2025 között markáns ingadozásokat mutatnak. A 3. ábrán látható, hogy a vizsgált időszak elején viszonylag stabil jelentkezési számok figyelhetők meg (kb. 500 fő), majd 2018-ban kiugróan magas érték (624 fő) jelzi a szak iránti érdeklődés megerősödését. Ezt követően 2020-ig fokozatos csökkenés tapasztalható, amely az egyetemi gazdasági képzések kínálatának bővülésével és a tanári pálya alacsonyabb vonzerejével is magyarázható. A 2021 utáni években azonban újabb élénkülés figyelhető meg, amely 2025-ben **rekord jelentkezést (858 jelentkező)** eredményezett, a szak teljes vizsgált időszakának legmagasabb jelentkezői létszámát hozva.

Az **elsőhelyes jelentkezések** száma szintén hasonló mintázatot követ. 2016 és 2020 között fokozatos csökkenés (208 → 139 fő), majd 2021-től gyors növekedés, 2025-ben **421 fővel** elérve az elmúlt 10 év legmagasabb első helyes jelentkezési létszámát a szak tekintetében. A növekedés mögött több tényező lehetséges. Látható a szakképzési rendszer tantervi megújulása, a komplex, gyakorlatias tananyagstruktúra vonzóbbá tehetette a közgazdásztanári pályát, illetve a képzések időtartamának változása is hozzájárult a jelentkezők számának újbóli emelkedéséhez.

3. ábra: A közgazdászstanár szak jelentkezési, felvételi és nemi arányainak alakulása (2016–2025)

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

A **felvettek száma** 2016 és 2022 között viszonylag alacsony és ingadozó (kb. 24–240 fő), majd 2023 után jelentős növekedés indul el megközelítve az előző évek tendenciáit. Majd 2024-ben már 200 fő fölé emelkedett a felvettek létszáma, míg 2025-ben már **334 fő** nyert felvételt. Ez a szakpolitikai és munkaerőpiaci környezet változásával összefüggésben értelmezhető, különösen azzal, hogy a gazdasági ismeretek oktatása egyre fontosabb szerepet tölt be a szakképzési rendszerben.

A nemi arányok mérsékeltabb kiegyensúlyozottságot mutatnak, mint az egészségügyi vagy agrármérnöktanári szakok. Bár a női hallgatók vannak túlsúlyban, arányuk 60–75% között mozog, ami viszonylag kiegyenlített képet jelez, addig a férfi hallgatók részvételének növekedése 2023 után érzékelhető, ami arra utal, hogy a közgazdasági és pénzügyi témájú pedagógusi szerepek egyre inkább vonzóvá válnak a férfi jelentkezők számára is.

Összességében a közgazdászstanár szak a vizsgált időszakban növekvő pályaválasztási vonzerőt, fokozatosan bővülő felvételi kapacitást és mérsékelt kiegyensúlyozott nemi összetételt mutat. A 2025. évi kiugró jelentkezési

számokat a szak megújuló presztízsére és a gazdasági nevelés oktatási súlyának növekedésére utalnak.

A mérnökstanár képzés országosan nyolc egyetemen érhető el, elsősorban műszaki és regionális központokban. A fővárosi intézmények országos hatókörű szakmai bázisokat jelentenek, míg a vidéki egyetemek a regionális ipari és technológiai szakképzés tanári utánpótlását biztosítják. A földrajzi lefedettség kiegyensúlyozott, és a képzési hálózat jól illeszkedik a hazai gazdasági–ipari centrumok térszerkezetéhez (lásd 4. táblázat).

4. táblázat: A mérnökstanár szak képzőhelyei 2016-2025 között

Város	Egyetem / Kar	Rövidítés
Budapest	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar	BME- GTK
Debrecen	Debreceni Egyetem Műszaki Kar	DE – MK
Dunaújváros	Dunaújvárosi Egyetem	DUE
Miskolc	Miskolci Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar	ME – BTK
Nyíregyháza	Nyíregyházi Egyetem	NYE
Budapest	Óbudai Egyetem Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kar	OE – KVK
Sopron	Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar	SOE - BPK
Győr	Széchenyi István Egyetem Gépészmérnöki, Informatikai és Villamosmérnöki Kar	SZE – GIVK

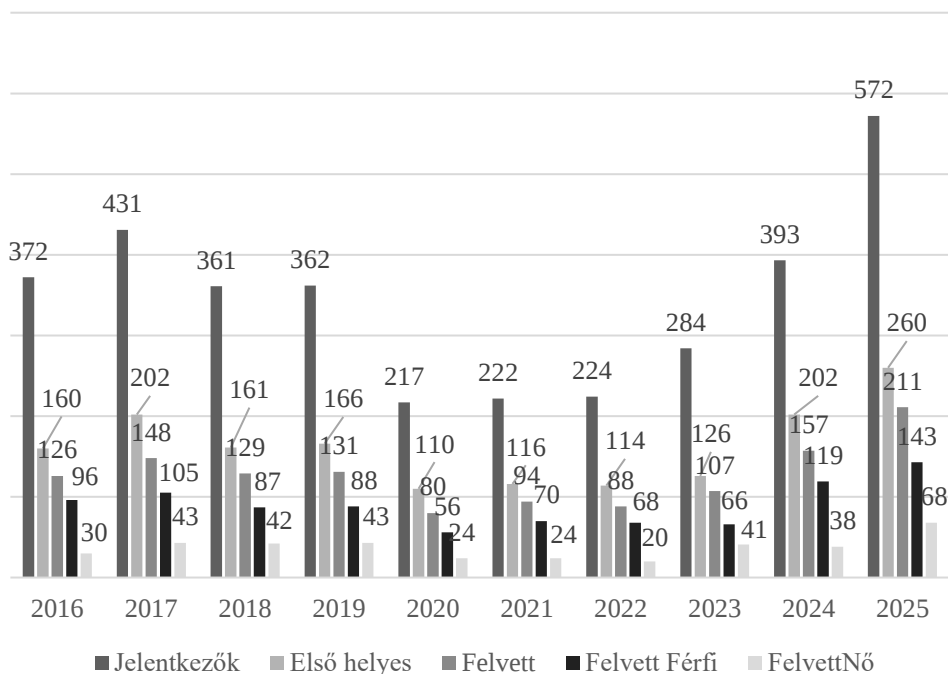
Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

A mérnökstanár szak a vizsgált időszakban (2016-2025) a szakmai tanárképzési kínálat **legnagyobb felszívókapacitású** területének tekinthető. A jelentkezők száma 2016 és 2022 között 222 - 431 fő között mozgott, majd 2023 után markáns növekedés figyelhető meg: 2024-ben 393 fő, 2025-ben pedig az elmúlt 10 évet figyelembevéve, **rekordértékű 572 fő jelentkező** regisztrálható a szak esetében. A tendencia a műszaki szakképzési ágazat megerősödésével, valamint a technológiai és ipari átalakulások hatására megújuló tanári szerepek iránti igény növekedésével magyarázható.

A 4. ábrán láthatjuk, hogy az elsőhelyes jelentkezések száma a vizsgált 10 éves időintervallumban 110 fő (2020) és 260 fő (2025) között alakult. Ők azok elsősorban, akik a pálya iránti elkötelezett, szakmai motivációval jellemezhető érdeklődést tükrözik. Az is látható, hogy az elmúlt 5 évben mutatkozott a legalacsonyabb és a legmagasabb létszám is az első helyes jelentkezőket

illetően, amihez több tényező is hozzájárulhatott a többi szakmai tanárképzési szakhoz hasonlóan.

4. ábra. A mérnöktanár szak jelentkezési, felvételi és nemi arányainak alakulása (2016–2025)

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

A felvett hallgatók száma 56–211 fő között ingadozott, 2025-ben elérve a vizsgált időszak csúcspontját, ami az intézményi kapacitás bővülését és a szak vonzerejének erősödését jelzi.

A nemi arányok tekintetében a mérnöktanár szak egyedi mintázatot mutat a szakmai tanárképzés egészéhez viszonyítva. Ez az egyetlen terület, ahol a férfi hallgatók aránya meghaladja a nőkéét. A férfi részvétel tartósan 55–70% között mozog, míg a női hallgatók aránya jellemzően 25–40%. Ez a sajátosság a műszaki szakmák hagyományos nemi szocializációs mintázataira vezethető vissza, ugyanakkor hozzájárul a szakmai tanárképzés strukturális diverzitásának megőrzéséhez.

Összességében a mérnöktanár szak a 2016–2025 közötti időszakban növekvő jelentkezési volumenű, magas férfi részvételű és erős munkaerőpiaci

beágyazottságú képzési terület, amely kulcsszerepet játszik a szakképzés technológiai és innovációs orientációjú megújulásában.

A jelentkezési adatokból az is látható, hogy 2022 óta a Széchenyi István Egyetem egyedüliként hirdeti a mérnöktanárképzést osztatlan formában is, de 2019 óta nem tudták elindítani ezen a képzési szinten, jelentkező alig akadt ebben az esetben.

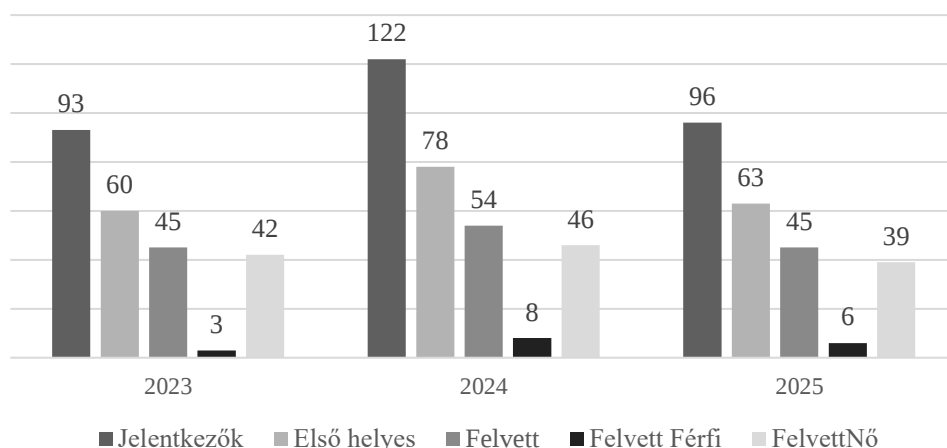
A szociális ismeretek tanára szak 2023-ban jelent meg elsőként a felsőoktatási felvételi rendszerben. A Debreceni Egyetem Egészségtudományi Kara hirdeti azóta is egyedüliként. Az elmúlt 3 évben az általános is pótfelvételi eljárást is figyelembe véve 347 fő jelentkezett a képzésre a levelező munkarendű mesterképzés esetében.

A vizsgált 3 év adatai alapján mérsékelt, de fokozatosan növekvő érdeklődés figyelhető meg. A jelentkezők száma 93 főről 122 főre nőtt 2024-ben, majd 2025-ben 96 fővel konszolidált szinten maradt. A jelentkezési és elsőhelyes adatok párhuzamos emelkedése arra utal, hogy a képzés iránti érdeklődés nemcsak tájékozódó, hanem tudatos pályaaorientációs döntésekhez is kapcsolódik (5. ábra).

A **felvett hallgatók száma** 2023-ban 45 fő, 2024-ben 54 fő, 2025-ben 46 fő volt, ami a szak stabil felszívókapacitását jelzi. A tendencia arra utal, hogy a képzés képes megfelelni a szociális és oktatási szféra igényeinek, miközben a társadalmi érzékenyítés, a szociális ellátórendszer kihívásai és a tanulói populáció heterogenitása fokozza a szak presztízsét.

A **nemi arányok** tekintetében erős **női dominancia** figyelhető meg az egészségügyi tanár szakhoz hasonlóan. A női hallgatók aránya 85–93% között alakult, ami a gondoskodási, segítő szakmák tradicionális szocializációs mintázataira vezethető vissza. A férfi hallgatók részvétele minimális (3–8 fő).

5. ábra. A szociális ismeretek tanára szak jelentkezési, felvételi és nemi arányainak alakulása (2023–2025)

Forrás: Felvi.hu 2016-2025, saját szerkesztés

Összességében a szociális ismeretek tanára szak a 2023–2025 közötti időszakban **stabil beágyazódást** mutatott a tanárképzési struktúrába, mérsékelt, de növekvő érdeklődéssel és kifejezetten **nőies hallgatói összetétellel**. A pálya társadalmi relevanciája és a szociális kompetenciák oktatási súlyának erősödése hosszabb távon a szak további konszolidációját vetíti előre.

Összegzés

A szakmai tanárképzésbe jelentkezők és felvettek számában a vizsgált időszakban különféle tendenciákat figyelhattunk meg. A vizsgált öt szak elemzése – agrármérnökstanár, egészségügyi tanár, közgazdászstanár, mérnökstanár, valamint szociális ismeretek tanára – egyértelműen rámutat arra, hogy a szakmai tanárképzés differenciált fejlődési pályákat követ, amelyek mögött eltérő társadalmi, gazdasági és nemi mintázatok állnak.

A 2016 és 2021 közötti időszakot a szakmai tanárképzésben általános visszaesés jellemezte, mind a jelentkezők, mind a felvettek számát tekintve. A csökkenés mértéke szakiránytól függően eltérő volt, de országos szinten egyértelműen érezhető volt a tanári pálya csökkenő presztízse és a szakképzési rendszer átalakításaiból eredő bizonytalanság. A 2022 utáni években ugyanakkor fordulat következett be. A legtöbb szakon növekedés indult be és 2025-re több területen (pl. agrármérnökstanár, mérnökstanár, közgazdászstanár)

rekordjelentkezési értékek születtek. A változás, gyors növekedés háttérében több tényező áll. A szakképzés átalakított bérezési rendszere, a tanári életpálya új narratívái, valamint az oktatási és ipari szektor közötti együttműködések megerősödése és képzés további formálódása. Összességében a vizsgált időszak U-alakú pályát mutat. Egy kezdeti csökkenést követő, fokozatos, majd 2022 után gyors ütemű növekedéssel. Ez a dinamika a szakmai tanárképzés részleges presztízs-helyreállítását és a pálya újbóli társadalmi láthatóvá válását jelzi.

Az agrármérnök-tanár szak a vizsgált időszak első felében a 2016–2021 közötti években visszaesést, majd 2022 után gyors növekedést mutatott, 2025-ben rekordévvá (235 jelentkező). A növekedés az agrárszakképzés modernizációjához és az agrárpályák presztízsének emelkedéséhez köthető. Az egészségügyi tanár szak ezzel szemben a teljes időszakban kiegyensúlyozott és stabil jelentkezési mintázatot mutatott, 270–350 fő jelentkező közötti bázissal rendelkezik, ami a folyamatos társadalmi igényre és az egészségügyi pályák erős társadalmi presztízsére vezethető vissza. A közgazdász-tanár szak hullámzó, de 2023-tól felfelé ívelő trendet mutat, 2025-ben 850 fő feletti jelentkezési számmal. A gazdasági és pénzügyi tudatosság növekedése, valamint az oktatási rendszerben megjelenő új tantárgyi modulok (pénzügy, vállalkozás, gazdasági ismeretek) hozzájárultak a szak vonzerejéhez. A mérnök-tanár szak a szakmai tanárképzés legnagyobb felszívókapacitású és leginkább férfias profilú képzési területe, amely a 2020-as évek közepére jelentős volumenbővülést mutat, különösen 2024–2025-ben, amikor a jelentkezők száma meghaladta az 570 főt. A férfi hallgatók magas aránya és a műszaki orientációjú tanárképzés növekvő népszerűsége a szakképzés technológiai, innovációs és ipari irányainak erősödését tükrözi. A legújabb képzési területként megjelenő szociális ismeretek tanára szak 2023-tól regisztrálható, és már a kezdeti években mérsékelt, de növekvő érdeklődést mutat. Már az első három évben stabil növekedést mutatott (93 → 122 → 96 fő). A képzés a társadalmi érzékenyítés és a szociális kompetenciák fejlesztése iránti igényekre válaszol, rendkívül magas női aránnyal (85–93%). A társadalmi érzékenyítés, a közösségi jólét és a tanulói sokféleség kezelése iránti igény új szakmai tanárképzési teret nyit, amely a humánorientált pályák nőiesedő mintázatába illeszkedik.

A nemi arányok elemzése rávilágít a szakmai tanárképzés strukturális egyenlőtlenségeire. Az egészségügyi és a szociális orientációjú szakokban a női hallgatók aránya meghaladja a 85–90%-ot, addig a mérnök-tanár szak esetében a férfiak dominanciája (55–70%) jellemző. A közgazdász-tanár és agrármérnök-tanár szakok köztes pozíciót foglalnak el, kiegyensúlyozottabb

nemi eloszlással. Ez a polarizált nemi szerkezet a szakmai tanárképzésen belül pályaszocializációs mintázatok fennmaradására, ugyanakkor a diverzitás erősödésének lehetőségére is utal (lásd ehhez jelen lapszámban: Máté-Szabó és Márkus 2025; R. Fedor és munkatársai 2025).

A szakok között tehát világos profilkülönbségek rajzolódnak ki: a mérnökstanár és közgazdászstanár szak volumenben domináns, az egészségügyi tanár szak stabil és beágyazott, az agrármérnökstanár szak növekvő trendet, míg a szociális ismeretek tanára szak feltörekvő, társadalomorientált profilt képvisel.

A szakmai tanárképzés intézményi kínálatának vizsgálata alapján megállapítható, hogy a képzési kínálatban részt vevő felsőoktatási intézmények száma a vizsgált évtized során csak kisebb mértékben változott, ugyanakkor az egyes szakok földrajzi lefedettségében arányeltolódások figyelhetők meg. 2025-re a szakok elérhetősége fokozatosan az egyetemi központokba koncentrálódott. A legtöbb szak továbbra is regionálisan hozzáférhető maradt, azonban az egyes képzési területek között eltérő mintázat rajzolódik ki. A mérnökstanár és közgazdászstanár képzések továbbra is több nagyvárosi központban elérhetők maradtak (pl. Budapest, Debrecen, Miskolc), míg az agrármérnökstanár képzés erősen regionalizálódott, és néhány vidéki egyetem (DE, MATE, SOE, SZE) vált meghatározóvá ezen a területen. Az egészségügyi tanár szak képzése ezzel szemben korlátozottabb földrajzi lefedettségű, elsősorban a Debreceni Egyetemen, a Miskolci Egyetemen, a Pécsi Tudományegyetemen és a Semmelweis Egyetemen aktív. A szociális ismeretek tanára képzés csak a Debreceni Egyetemen van jelen a nyíregyházi székhelyen található Egészségtudományi Karon.

Összességében elmondható, hogy a vizsgált időszakban a szakmai tanárképzés terén a képzések specializációja erősödött. Egyes egyetemek meghatározott profilok (pl. műszaki, agrár, gazdasági, egészségügyi) mentén váltak dominánssá.

A kutatás során feltárt adatok segíthetik a szakmai tanárképzés vonzerejének növelését célzó döntések megalapozását, mivel hozzájárulnak a hosszabb távú szerkezeti változások jobb megértéséhez.

Felhasznált irodalom

1. Bacsa-Bán Anetta; Cserné Adermann Gizella (2025): „Késleltetett elhivatottság” - A szakoktatói rekrutáció folyamata és a tanulók erősségeinek feltárása. *Acta Medicinae et Sociologica*, 16(41). 70-100.
2. Ballér Endre (1991): A közgazdász szaktanárképzés története, In: Szövényi Zsolt (szerk.): *A szakmai pedagógusok képzésének története Magyarországon 1945–1988*, Budapest, Oktatóskutató Intézet. 55–87.
3. Benedek András (szerk.) (2021a): *Szakképzés-pedagógiai tudományos közlemények (2021/1)*, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Műszaki Pedagógia Tanszék.
4. Benedek András (szerk.) (2021b): *Szakképzés-pedagógiai tudományos közlemények (2021/2)*, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Műszaki Pedagógia Tanszék.
5. Benedek András (szerk.) (2022): *Szakképzés-pedagógiai tudományos közlemények (2022/1)*, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Műszaki Pedagógia Tanszék.
6. Benedek András (szerk.) (2023): *Szakképzés-pedagógiai tudományos közlemények (2023/1)*, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar, Műszaki Pedagógia Tanszék.
7. Benedek András; Szabóné Berki Éva (2011): Szakmai tanárképzés – tradíciók és új késztetések. In: Hrubos Ildikó; Pfister Éva (szerk.): *Szakmai tanárképzés: múlt–jelen–jövő. Konferencia dokumentumok (NFKK Füzetek 7)*, Budapest, Aula Kiadó. 18–27.
8. Birher Nándor Máté; Hajdu Gábor; Janó Evelin (2025): Ki fog tanítani? A pedagógusképzés jelene és jövője az egyházi szerepvállalás tükrében. *Magyar Tudomány*, Vol.186, No. 7. (1424–1435) <https://doi.org/10.1556/2065.186.2025.7.16>
9. Budai Gábor (2025): Miért lesz valakiből szakoktató? - A szakmai tanárképzés rekrutációjának és motivációinak feltárása. *Acta Medicinae et Sociologica*, 16(41). 101-121.

10. CEDEFOP (2022): *Teachers and trainers in a changing world: Building up competences for inclusive, green and digitalised vocational education and training (VET): Synthesis report* (Report No. 86). Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2801/53769>
11. Csugány Julianna; Hollóné Kacsó Erzsébet; Kádek István; Tánczos Tamás (2016): Gazdaságtanár-képzés az Eszterházy Károly Főiskolán, Új Pedagógiai Szemle, Vol. 66. No. 3–4, (96–109)
12. Eurydice (2021): *Teachers in Europe: Careers, development and well-being*. Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2797/915152>
13. Holik Ildikó; Nemes-Németh Nóra; Sanda István Dániel (2021): A műszaki pedagógusképzés története 1950 és 1990 között, mint a közelmúlt pedagógiai öröksége. In: Horák Rita; Kovács Cintia; Námesztovszki, Zsolt; Takács Márta (szerk.): Fenntartható örökség: A Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar tudományos konferenciáinak tanulmánygyűjteménye, Szabadka, Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, (87–110).
14. Horváth Márton (2006): A hazai szakképzés és mérnök-tanárképzés kultúrtörténete. In: Benedek András (szerk.): Szakképzés-pedagógia alapkérdései Budapest, Typotex. 13–30.
15. Katona György (2015): A szakmai tanárképzés múltja és jelene, Sopron, Soproni Egyetemi Kiadó.
16. Lannert Judit (2021): Zárótanulmány az emberierőforrás-szűkösségekről a magyar közoktatásban. TÁRKITUDOK Tudásmenedzsment, és Oktató Kutató Központ Zrt.
17. Máté-Szabó Barbara, Márkus Edina (2025): Mit mutat a szakmai tanárképzés világa? A szakmai tanárképzés hallgatóinak szociokulturális háttere és tanulási motivációi. Acta Medicinae et Sociologica, 16(41). 37-69.
18. Molnár György; Holik Ildikó (szerk.) (2025): A múlt értékei és a jelen kihívásai a szakmai pedagógusképzésben: XII. Trefort Ágoston Szakképzés- és Felsőoktatás- pedagógiai Konferencia, Budapest, Óbudai Egyetem.
19. Patyi Gábor (2015): Száz év a középiskolai tanárképzés, szakmai tanárképzés történetéből (1848–1948). In: Katona György (szerk.): A szakmai tanárképzés múltja és jelene, Tanulmánykötet Sopron, Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, (411–418).

20. Patyi Gábor (2021): A hazai szakképzés történetének vázlata (18–20. század). Sopron, Soproni Egyetemi Kiadó.
<https://doi.org/10.1007/9789633344194>
21. Pfister Éva (2011): Emlékképek a Gazdasági Szaktanárképző Intézet történetéből (1936–1948). In: Hrubos Ildikó; Pfister Éva (szerk.): Szakmai tanárképzés: múlt–jelen–jövő. Konferencia dokumentumok, Budapest, Aula Kiadó, (8–16).
22. R. Fedor Anita, Fónai Mihály, Fábián Gergely, Láncki Viktória, Nagyné Kondor Rita (2025): Szakmai tanárképzés a Debreceni Egyetemen: egy kutatás tapasztalatai – A szakválasztás háttere, okok, indítékok és outputok. *Acta Medicinae et Sociologica*, 16(41). 122-152.
23. Surányi Béla (2018): A magyar mezőgazdasági szakoktatás története 1945-ig, különös tekintettel a debreceni agrár-felsőoktatásra. *Gerundium*, Vol. 9 No. 1, (81–115) <https://doi.org/10.29116/gerundium/2018/1/5>.
24. Szabóné Berki Éva (1997): A tanárképesítés és tanárképzés formálódása – a szakmai tanárképzés kezdetei II., *Szakképzési Szemle*, Vol. 13 No.1. (90–107)
25. Szabóné Berki Éva (2015): Képzés-fejlesztés a szakmai tanárképzésben. *Opus Et Educatio*, Vol. 2 No. 3. (78-87) <https://doi.org/10.3311/oep.56>
26. Székely Lajos (1991): Az egészségügyi szakoktatóképzés története. In: Szövényi Zsolt (szerk.): A szakmai pedagógusok képzésének története Magyarországon 1945–1988, Budapest, Oktatókutató Intézet. (117–132).
27. Vászárhelyi Zsuzsanna (2025): A szakmai tanárképzés fejlesztési irányai, különös tekintettel a gazdaság és az oktatás kölcsönhatására. *Acta Medicinae et Sociologica*, 16(41). 5-14.

Adatbázisok: Oktatási Hivatal, Felvételi adatbázis 2016-2025

Rendeletek, törvények

8/2013. EMMI rendelet a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről

283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről